

Irodalom

- A Manifesto for Museums – Building Outstanding Museums for the 21st Century. www.nationalmuseums.org.uk/press_releases/manifesto_for_museums/ letöltés dátuma: 2009.10.15.)
- Alexander, E. P. & Alexander, M. (2008): *Museums in Motion. An Introduction to the History and Functions of Museums*. Altamira Press, Lanham – New York – Toronto.
- Ambrose, T. & Paine, C. (1993): *Museum basics*. – ICOM, Paris.
- Anderson, D. (1997): *A Common Wealth – Museums and Learning in the United Kingdom*. Department of National Heritage, London.
- Anderson, J. R. (1975): *Cognitive Psychology and Its Implications*. 2nd edition. W. H. Freeman and Company, New York, 1985.
- Anonymus (2002): From PUS to PEST. *Science* 298 (5591): 49.
- Arigho, B. (2006): *Getting a Handle on the Past: The Use of Objects in Reminiscence Work*. (http://www.museums.ucl.ac.uk/downloads/workshop_3_abstracts.pdf letöltés dátuma: 2009.03.31.)
- Arigho, B. (é. n.): *How To Help Reminiscing Go Well – Principles of good practice in Reminiscence work*. (információ: www.age-exchange.org.uk)
- Ausubel, D. P. (1968): *Educational Psychology: A cognitive view*. Holt, Rinehart and Winston, New York.
- B. Varga J. (é. n.): *Tizenmégypul*. Pulszky Társaság, Budapest.
- Bailey, E. B. (2006a): Researching museum educators' perceptions of their roles, identity, and practice. *Journal of Museum Education*, 31 (3): 175–198.
- Bailey, E. B. (2006b): The professional relevance of museum educators. *Journal of Museum Education*, 31 (3): 155–160.
- Bárd E. (2008): Ahogy ők látják — Egy múzeumi óra a diákok és a pedagógusok szemével. *Múzeumi Közlemények*, 2008 (1): 50–59. (http://www.museum.hu/services/mk/files/mk_2008_1.pdf)
- Báthory Z. (2000): A pedagógiai értékelés. In: Báthory Z.: *Tanulók, iskolák, különbségek. Egy differenciális tanításméltélet vázlatá*. Okker Oktatási Kiadó, Budapest, pp. 221–278.
- Bereczki I. & Sághi I. (szerk.): *Élmény és tudás. Múzeumi szakemberek a közoktatás szolgálatában. Kutatási jelentés*. Múzeumi iránytű 4. Szentendre, Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2009.
- Bereiter, C. (2002): *Education and Mind in the Knowledge Age*. LEA, Toronto.
- Berta I., Eöry M. & Hardy R. (szerk.) (1978): *Múzeum és Közönség*. 1978. MRMK, Budapest, 221.
- Bindé J. (szerk.) (2005): *Towards knowledge societies: UNESCO world report*. UNESCO: Paris. (Online kiadás: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001418/141843e.pdf>)
- Binni, L. & Pinna, G. (1986): *A múzeum. Egy kulturális gépezet története és működése a XVI. századtól napjainkig*. Gondolat, Budapest.

- Bitgood, S. (1989): School field trips: An overview. *Visitor Behaviour*, 4 (2): 3–6.
- Bitgood, S., Serrell, B. & Thompson, D. (1994): The impact of informal education on visitors to museums. In: Crane, V., Chen, S., Bitgood, B., Serrell, D., Thompson, H., Nicholdon, H., Weiss, F. & Campbell, P. (eds.): *Informal science learning: What the research says about television, science museums, and community-based projects*. Dedham, MA: Research Communications.
- Black, G. (2005): *The Engaging Museum. Developing Museums for Visitor Involvement*. Routledge, New York.
- Bodmer, W. (1985): *The Public Understanding of Science*. Royal Society, London.
- Bodó S. & Viga Gy. (2002): Magyar Múzeumi Arképcsarnok. Pulszky Társaság – Tarsoly Kiadó, Budapest.
- Bohár A. (2003): *Nyitott kultúra felé*. Magyar Műhely Kiadó – Kaposvári Egyetem, Csokonai Vitéz Mihály Pedagógiai Főiskolai Kar, Kaposvár.
- Bolton G. (1993): *A tanítási dráma elmélete*. Színházi füzetek V. Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest.
- Bornstein, M. H. (1997): A gyermek mint művész és közönség. In: Farkas A. (szerk.): *Vizuális Művészetek Pszichológiája – szöveggyűjtemény*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 327–343.
- Boros I. (1953): A Magyar Nemzeti Múzeum – Természettudományi Múzeum kiállításai. *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* (Series nova) 3: 295–309.
- Borun, M., Chambers, M. & Leghorn, A. (1996): Families are learning in science museums. *Curator*, 39: 123–138.
- Bransford, J. D. (et al.) (2007): *Learning in Informal and Formal Environments*. NFS Life Center, Washington.
- Bransford, J. D., Brown, A. L. & Cocking, R. R. (2000): *How people learn: Brain, mind, experience, and school*. National Academy Press, Washington, D.C.
- Bruner, J. (1996): *The Culture of Education*. Harvard University Press, Massachusetts.
- Buckingham, D. (2002): *A gyermekkor halála után. Felnőni az elektronikus média világában*. Helikon Kiadó, Budapest.
- Burton, J. (2003): *Interview with the Curator of Interpretation*. Tate Modern, 2003 (In: Proctor & Tellis, 2007).
- Cabral, M. (2005): *Partnerships in Education and Museums*. ICOM Education 19: 5–10.
- Cameron, D. (é. n.): *Cameron Quotes*. (http://thinkexist.com/quotes/duncan_f._cameron/)
- Chatterjee, H. (2008): *Touch in Museums. Policy and Practice in Object Handling*. Berg Publishers, Oxford.
- CIMI (2002): *HANDSCAPE – Handheld Access to the Museum Landscape*. (http://www.cimi.org/wg/handscape/handscape_long_desc_1201.html)
- Crook, J. M. (1972): *British Museum*. London: Lane.
- Cuno, J. (2004): *Whose Muse? Art Museums and the Public Trust*. Princeton University Press, New Jersey.

- Czabánné Tarnói J. & Vásárhelyi T. (2002): Múzeumpedagógiai „felelgetős” – avagy részletek a múzeum és a pedagógia örökösnek tűnő párbeszédéből. In: Kovács J. (ed.): *Múzeumok a „köz művelődéséért”*. Pulszky Társaság, Budapest, pp. 43–46.
- Csapó B. (szerk.) (2004): *Az iskolai tudás*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Csók M. (2002): Serdülők a múzeumban. In: Kovács J. (szerk.): *Múzeumok a „köz művelődéséért”*. Pulszky Társaság, Budapest, pp. 127–129.
- Csorba (2000): Iskola és múzeum, régen és ma. In: Hársas É. (szerk.): *Múzeum az iskolában*. Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium és Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, Budapest, 13–19.
- Dean, D. (1994): *Museum exhibition, theory and praxis*. ICOM, Paris.
- Demeter K. (szerk.) (2006): *A kompetencia. Kihívások és értelmezések*. OKI, Budapest.
- Dennert, D. (2002): *Open for New Learning: Museum Facing Economic and Social Changes*. ICOM CECA Education, 17: 4–11.
- Dertouzos, M. (2002): *Félkész forradalom*. Typotex Kiadó, Budapest.
- Dewey, J. (1938, 1998): *Experience and Education*. Pi Delta Kappa Association, Boston.
- DeWitt, J. & Osborne, J. (2007): Supporting Teachers on Science-Focused School Trips: Towards an integrated framework of theory and practice. *International Journal of Science Education*, 29 (6): 685–710.
- Dragotto, E., Minerva, C. & Nichols, M. (2006): Is museum education „rocket science”? *Journal of Museum Education*, 31 (3): 215–222.
- Drucker, P. F. (1994): *Knowledge Work and Knowledge Society*. Harvard University Press, Cambridge Mass.
- Dudás K. & Hunyadi Zs. (2005): A hagyományos (színház, hangverseny, kiállítás) és a modern tömegkultúra (mozi, könnyűzenei koncert) helye és szerepe a kulturális fogyasztásban. In: Kuti É.: *Találkozások a kultúrával 6*. Magyar Művelődési Intézet, Budapest.
- Duensing, S. (2006): Culture matters: informal science centers and cultural contexts. In: Bekerman, Z., Burbules, N. & Silbermann-Keller, D. (ed.): *Learning in Places: the informal education reader*. Peter Lang Publishers.
- Durant, J. & Joss, S. (1995): *Public participation in science. The role of consensus conferences in Europe*. London Science Museum, UK.
- Durbin, G, Morris, S. & Wilkinson, S. (1993): *A teacher’s guide to learning from objects*. English Heritage, London.
- Durbin, G., Morris, S. & Wilkinson, S. (1990): *Learning through objects. A teacher’s guide to learning from objects*. English Heritage, London.
- Durbin, G., Morris, S. & Wilkinson, S. (é. n., az angol eredeti 1990): *Tanulás tárgyakal. Múzeumok Mindenkinek V*. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Budapest.
- Durrell, G. & Durell, L. (1987): *Az amatőr természetbúvár*. Gondolat, Budapest.
- Dyson, E. (1998): *Életünk a digitális korban*. 2.0 verzió. HVG Kiadó, Budapest.
- Ébli G. (2005): *Az antropológizált múzeum*. Typotex Kiadó, Budapest.

- Engeström, Y., Engeström, R. & Kärkkäinen, M. (1995): Polycontextuality and boundary crossing in expert cognition: learning and problem solving in complex work activities. *Learning and Instruction*, 5: 319–336.
- Eőry M. (szerk.) (1981): *Múzeumpedagógiai segédkönyv*. MRMK, Budapest.
- Erényi G. (2006): Szívek és elmék meghódítása. *Múzeumi Hírlevél*, 27 (11): 336–338.
- Escolano, A. (2007): Posztmodern vagy késő modern? Új megközelítésmódok az utóbbi évtizedek neveléstörténet-írásában. Ford.: Pap K. T. In: Bíró Zs. H. & Pap K. T. (szerk.): *Posztmodern kihívások a pedagógiatörténet-írásban*. Gondolat, Budapest, pp. 131–148.
- European Union (2003): *Information Society Technologies – Creating a User-friendly Information Society*. (<http://ec.europa.eu/research/ist/leaflets/en/>)
- Evans, E., Mull, M. & Poling, D. (2002): The Authentic Object? The Child's Eye View. In: Paris, S. (ed.): *Perspectives on Object-Centred Learning in Museums*. Lawrence Earlbaum Associates, New Jersey, pp. 55–77.
- Evans, J. A. & Sterry, P. (1999): Portable Computers & Interactive Multimedia: A New Paradigm for Interpreting Museum Collections. *Archives and Museum Informatics*, 1999 (13): 113–126.
- Fadem, T. J. (2009): *A kérdészés művészete. Jobb kérdések – jobb válaszok – jobb eredmények*. HVG Kiadó, Budapest.
- Falk, J. H. & Ballin, J. D. (1976): *An investigation on the effect of field trips on science learning*. National Science Foundation, Washington D.C.
- Falk, J. H. & Dierking, W. L. B. (1997): *The Museum Experience*. Whalesback Books, Washington D.C.
- Falk, J. H. (1999): Museums as Institutions for Personal Learning. *Daedalus*, 128(3): 259–275.
- Falk, J. H. & Dierking, L. D. (2000): *Learning from Museums. Visitor Experiences and the Making of Meaning*. AltaMira Press, Walnut Creek, CA.
- Falk, J. H. (1999): Museums as Institutions for Personal Learning. *Daedalus*, 128 (3): 259–275.
- Falk, J. H. (2003): Museums and Free-Choice Learning. Learning – Schlichtenberger, C. (ed.): *D78Experience – Knowledge*. DASA, Dortmund.
- Fejérváry G. (1932): *A Természettudományi Múzeum kérdése*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest.
- Fejős Z. (2003): *Tárgyfordítások*. Gondolat, Budapest.
- Fejős Z. (2008): Múzeumi utak a „high-pop” és a „slow food” vidékén. *Múzeumi közlemények*, 2008 (1): 16–28.
- Fina, K. (1982): Inflation der Arbeitsblätter. Eine museumsdidaktische Besinnung. *Museumskunde*, 47 (3): 140–149.
- Fischer S. (1975): *Retorika*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest.
- Focus GfK AG (2007): Insight. 4. (http://www.gfk.com/imperia/md/content/presse/broschueren/produkte/gfk_insight_4-07_roper_consumer_styles_e.pdf)

- Foghtúy K. (2009): Az ELTE PPK múzeumpedagógus képzés eredményei. – In: Vászárhe-lyi T. (szerk.): Múzeum és iskola 2009. SZNM–MOKK, Szentendre, 104–118.
- Forgas J. P. (Forgács József) (2007): *A társas érintkezés pszichológiája*. Kairosz Könyv-kiadó, Budapest.
- Fortey, R. (2008): *Dry Store Room No. 1. The Secret Life of the Natural History Museum*. Harper Press, London.
- Frank J. (1992): *Tárlatok–szertartások*. Múcsarnok, Budapest.
- Fry, H. (1987): Worksheets as Museum Learning Devices. *Museums Journal*, 86: 219–225.
- Fülöp G. (1990): *Az információ*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, pp. 220–253. (<http://mek.oszk.hu/03100/03118/html/> letöltés dátuma: 2009.10.01.)
- Gergely I. (1978): A kiállítás mint kommunikáció. In: Szemere Á. (szerk.): *A korsze-rű múzeumi kiállítások tartalmi, didaktikai és esztétikai problémái*. MRMK, Buda-pest, pp. 118–126.
- Gergely I. (1979): *A kiállítás művészete*. Corvina Kiadó, Budapest.
- Gergely I. (1983): *A helyek világa, a világ helyei*. Magvető Kiadó, Budapest.
- Gibbs, K., Sani, M. & Thompson, J. (2008): *Lifelong Learning in Museums*. EDISAI srl, Ferrara.
- Grinder, A. L. & McCoy, E. S. (1985): *The good guide. A sourcebook for interpreters, docents and tour guides*. Ironwood Publishing, Scottsdale.
- György P. (2009): Magyar Nemzeti Galéria – A fájdalom közöny (Vajda Lajos tör-ténete). *Élet és Irodalom*, 53 (5). (www.s.hu)
- Hajduk, J. & Wisniak, M. (2004): *Museum for People*. Malopolski Institut Kultury, Krakow.
- Hakkarainen, K. (é. n.): *Development of learning theories*. University of Helsinki, Centre for Research on Networked Learning and Knowledge Building, Hel-sinki. (<http://www.helsinki.fi/science/networkedlearning/eng/delete.html>)
- Hakkarainen, K. (et al.) (1999): *Information and Communication Technologies at Tools of Progressive Inquiry. A teachers' Guide*. Helsinki University Press, Helsinki.
- Hakkarainen, K., Lonka, K. & Lipponen, K. (1999): *Progressive Inquiry: Overcoming Limitations of Human Intelligent Activity*. Helsinki University Press, Helsinki.
- Hársas É. (szerk.) (2000): *Múzeum az iskolában*. Bárdos Lajos Általános Iskola és Gim-názium és Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, Budapest, pp. 76.
- Hatházi G. (1991): *Muzeológiai alapismeretek*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest.
- Havas P. (1993): Személyiség-környezeti attitűdök-környezeti nevelés. *Iskolakultúra*, 3 (2): 65–68.
- Havas P. (1994): Érték és értékátadás a környezeti nevelésben. *Iskolakultúra*, 4 (9): 3–15.
- Havas P. (1996): A környezeti nevelés és a jövőképek. *Iskolakultúra*, 6 (11): 58–70.
- Havas P. (1996): A környezeti nevelés történeti metszetben. In: Havas P. (szerk.): *A környezeti nevelés gyökerei Magyarországon*. Körlánc Könyvek 4. Körlánc Környe-zeti Nevelési Program, pp. 9–14.

- Hein, G. (1995): The Constructivist Museum. *Journal for Education in Museums*, (16) (<http://www.gem.org.uk/pubs/news/hein1995.html>)
- Hein, G. (1996) *What Can Museum Educators Learn from Constructivist Theory?* ICOM CECA Study Series: October 1996: 13–15.
- Hein, G. (1998): *Learning in the Museum*. Routledge, London.
- Hemrik L. (2008): *Iskola a városban, város az iskolában – egy bemutató múzeumpedagógiai foglalkozás pedagógiai céljainak körülírása rövid (ön)értékeléssel*. (http://www.mimumu.hu/szakmai_lap.htm#hemrik%201 letöltés dátuma: 2009.09.23.)
- Henry, B. (2006): The educator at the crossroads of institutional change. *Journal of Museum Education*, 31 (3): 223–232.
- Herczeg G. (2004): Látogatói felmérés a szegedi Móra Ferenc Múzeumban – 2001. augusztus–december. *Múzeumi Közlemények*, 2004 (1): 65–67.
- Higuchi, R., Bowman, B., Freiberger, M., Ryder, O. A. & Wilson, A. C. (1984): DNA sequences from the quagga, an extinct member of the horse family. *Nature*, 312: 282–284.
- Hodder, I. (1994): Contextual analysis of symbolic meanings. In: Pearce, S. M. (ed.): *Interpreting Objects and Collections*. Routledge, London, pp. 12.
- Hofreiter, M. (2008): Palaeogenomics. *Comptes Rendus Palevol*, 7: 113–124.
- Holló Sz. (szerk.) (2002): *Múzsák kertje – A magyar múzeumok születése*. Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest.
- Hooper-Greenhill, E. (1991): *Museum and Gallery Education*. Leicester University Press, Leicester.
- Hooper-Greenhill, E. (2007): *Museums and Education. Purpose, pedagogy, performance*. Routledge, London–New York.
- Hooper-Grenhill, E. (1987): Museums in Education: Towards the End of the Century. In: Ambrose, T. (ed.): *Education in Museums, Museums in Education*. Edinburgh, HMSO, pp. 39–52.
- http://human.kando.hu/pedlex/lexicon/R.xml/reprezentativ_minta.html (letöltés dátuma: 2009.05.03.)
- http://human.kando.hu/pedlex/lexicon/T.xml/tanari_kerdes.html
- <http://www.capitalresearch.hu/modszerek/kvalitativ/fokuszcsoport> (letöltés dátuma: 2009.05.06.)
- <http://www.mlalapitvany.hu/mla011413.html> (letöltés dátuma: 2009.03.31.)
- <http://www.museumsassociation.org/16523&search=2.1> (letöltés dátuma: 2009.03.31.)
- <http://www.sulinovaadatbank.hu>
- Hudson, K. (1993): The Great European Museum. *Nordisk Museologi*, 1993 (2): 51–60.
- Hufnagel L., Bakonyi G. & Vásárhelyi T. (1999, megj. 2001): Sokváltozós módszerek alkalmazása vízi és vízfelszíni poloskákra épülő vízminősítési rendszerekben. *Állattani Közlemények*, 84: 29–41.
- Hunya M. (2004): Celebrate. Egy sikeres nemzetközi digitálistananyag-fejlesztési és -felhasználási projekt tanulságai. *Új Pedagógiai Szemle*, 2004 (12): 85–94. (<http://www.oki.hu/cikk.php?kod=2004-12-ta-hunya-celebrate.html>)

- Hunya M. (2005): Virtuális tanulási környezetek. *Iskolakultúra*, 2005 (10): 53–69.
- Huszár Z. & W. Müller J. (2003): A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságának üzleti (marketing-) terve – I. rész Megelőző vizsgálatok. *Múzeumi Közlemények*, 2003 (1): 39–55.
- Ingle, M. (1994): Pupils' perception of museum education sessions. In: Hooper-Greenhill, E. (ed.): *The Educational Role of the Museum*. Routledge, London, pp. 312–319.
- Inkei P., Langusi D., Friss J. & Szabó Z. J. (2007): *Culture 2000 under Eastern Eyes*. Budapest Observatory, Budapest.
- ITTK Csoport: Magyar információs társadalom jelentés 1998–2008 – Jelentés az elmúlt évtizedről – Budapest, 2007. december (http://www.ittk.hu/web/docs/ITTK_MITJ_1998-2008.pdf letöltés dátuma: 2009.05.20.)
- Janes, R. (2009): *Museums in a Troubled World: Renewal, Irrelevance or Collapse?* Routledge, London and New York.
- Járó M. (2005): *A legfontosabb műtárgykörnyezeti paraméterek mérése*. Múzeumi állományvédelmi füzetek 1., NKOM, Budapest.
- Jensen, N. (1994): Children, teenagers and adults in museums: a developmental perspective. In: Hooper-Greenhill, E. (ed.): *The educational role of the museum*. Routledge, New York, pp. 110–117.
- Jeszenszky S. (2007): Látogatói kísérletek műszaki múzeumokban. *Technikatörténeti Szemle*, 27 (2005–2006): 342–365.
- Kagan, S. (2001): *Kooperatív tanulás*. Önkonet Kft., Soros Alapítvány, Budapest.
- Káldy M. (2004): 99 múzeum, 99 kérdés. A közművelődési, múzeumpedagógiai szakfelügyelet három éve. *Múzeumi Közlemények*, 2004 (1): 44–54.
- Káldy M. (2009): A magyar múzeumi közművelődés és múzeumpedagógia történetéről röviden. In: *Szórakoztatva tanulni, tanulva szórakozni! Projekt módszer a múzeumpedagógiában*. SZNM–MOKK, Szentendre.
- Kaposi L. (szerk.) (1995): *Drámapedagógiai olvasókönyv*. Színházi füzetek VII. Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest.
- Kaposi L. (szerk.) (1997): *A dráma tanítása I–II. Segédlet a 3–4. és 5–6. osztályban tanítók számára*. Kerekasztal Színházi Nevelési Központ, Gödöllő.
- Kaposi L. (szerk.) (2004): *Dramatikus módszerek a bűnmegelőzés szolgálatában*. Országos Bűnmegelőzési Központ, Magyar Drámapedagógiai Társaság, Budapest.
- Kárpáti A. (1991): *Látni tanulunk. A műelemzés tanítása az általános iskolában*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Kárpáti A. (2002): Az informatikai társadalom iskolája. Oktatási informatikai stratégiák világszerte. In: Bábosik I. & Kárpáti A. (szerk.): *Összehasonlító pedagógia. A nevelés és oktatás nemzetközi perspektívái*, pp. 248–265.
- Kárpáti A. (2005): *A kamaszok vizuális nyelve*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Kárpáti A. (2008a): Az egyéni tanulás támogatása. In: Kárpáti A., Molnár Gy. & Tóth P. (szerk.): *A 21. század iskolája*. Microsoft Magyarország Kft., Budapest, pp. 155–168.

- Kárpáti A. (2008b): Webes közösség. In: Kárpáti A., Molnár Gy. & Tóth P. (szerk.): *A 21. század iskolája*. Microsoft Magyarország Kft., Budapest, pp. 190–197.
- Kárpáti A. (szerk.) (2006): *Esélyteremtés az oktatási informatika eszközeivel*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Kárpáti A., Molnár Gy. & Molnár P. (2008): Csoportmódszerek. In: Kárpáti A., Molnár Gy. & Tóth P. (szerk.): *A 21. század iskolája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 128–149.
- Kárpáti A. & Molnár P. (2009): Az együttműködő tanulás támogatása az oktatási informatika eszközeivel: MapIt vitatérkép. *Új Pedagógiai Szemle*, 2009 (2): 48–60. (http://edutech.elte.hu/karpati/content/download/publikacio/FOLYOIRATOK/Uj_Pedagogiai_Szemle/2009/Molnar_Karpati_egyuttmukodo.pdf. letöltés dátuma: 2009.09.23.)
- Keene, S. (1999): *A műtárgyvédelem és a restaurálás szervezése a múzeumokban*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest.
- Kelly, P. (2008): Animal Magic. *Museums Journal*, December 2008: 31–33.
- Kerényi K. (1977): *Görög mitológia*. Gondolat, Budapest.
- Kerschsteiner, G. (1925): Die Bildungsaufgabe des Deutschen Museums. In: Matschoss, K. (Hg.): *Das Deutsche Museum. Geschichte, Aufgaben, Ziele*. München, pp. 39–50.
- Koester, S. E. (1993): Interactive Multimedia in American Museums. *Archives & Museum Informatics*. (www.archimuse.com/publishing/interactive_multimedia.html)
- Kolb, D. (1984): *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice Hall, Englewood Cliffs, N. J.
- Koltai Zs. (2007): A múzeumok élethosszig tartó tanulással kapcsolatos új feladatai, kihívásai és lehetőségei az amerikai szakirodalom és gyakorlat tükrében. *Tudásmenedzsment*, 8 (2): 61–66.
- Korek J. (1987): *A muzeológia alapjai*. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Kovács J. (1998): Kik látogatják a Magyar Mezőgazdasági Múzeumot – Egy kérdőív felmérés eredményei, tapasztalatai. In: Fehér Gy. (szerk.): *A Magyar Mezőgazdasági Múzeum közleményei 1995–1997*. Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Budapest.
- Kraeutler, H. (2005): *Museums' Coming-of-Age: Finding Partnerships Enhancing*. ICOM CECA Education, 19: 13–17.
- Krombaß, A. & Harms, U. (2008): Acquiring knowledge about biodiversity in a museum – are worksheets effective? *Journal of Biological Education*, 42 (4): 157–163.
- Kurta M. (2007): Múzeumandragógia – Paradigmaváltás a múzeumi kultúrákővetítésben. In: Pató M. (szerk.): *Nyitott kapukkal. Múzeumok ma-holnap*. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága, Nyíregyháza–Szolnok, pp. 84–95.

- Leadbeater, C. (2008): *The Difference Dividend: Why immigration is vital to innovation. Provocation 6*. National Endowment for Science, Technology and the Arts (NESTA). London.
- Leirman, W. (1998): *Négyféle nevelési kultúra*. Német Népfióiskolai Szövetség Nemzetközi Együttműködési Intézete – Magyar Népfióiskolai Társaság, Budapest.
- Lénárd S. & Rapos N. (2009): *Fejlesztő értékelés*. Gondolat, Budapest.
- Letenyei L. & Szikla Gy. (2002): A fókuszcsoportos kutatás lehetőségei a település-és területfejlesztésben. *Falu Város Régió*, 2002 (6): 7–10. (<http://www.vati.hu/download.php?ctag=download&docID=8972> letöltés dátuma: 2009.05.06.)
- Lord, B. (2007): What is Museum-Based Learning? In: Lord, B. (ed.): *The Manual of Museum Learning*. AltaMira Press, Lanham, pp. 13–21.
- Malraux, A. (1950): *A csend hangjai*. Gondolat, Budapest.
- Martin, D. (1999): Learning from objects. *Museum Practice*, 10 (March): 55–56. (<http://www.museumsassociation.org/mp/4377&search=1.1>)
- Matskási I. (szerk.) (2000): *A Magyar Természettudományi Múzeum*. MTM, Budapest.
- Matuz E. (2007): Pilvax kávéház 1848. Hogyan ünnepeljünk a múzeumban? In: *Múzeumok Mindenkinek Program VIII., Múzeumpedagógiai évnnyitó 2007*. NKÖM, Budapest, pp. 76–78.
- McAlpine, J. (2001a): Does it matter? Real versus Replica Objects as Loans. *GEM News*, No. 82, Summer 2001: 9. (<http://www.readingmuseum.org.uk/handson/learningandloans/art-gemnews.htm> letöltés dátuma: 2009.03.31.)
- McAlpine, J. (2001b): Learning from Loans. *Museum Practice*, 18 (November): 57–59. (<http://www.readingmuseum.org.uk/handson/learningandloans/art-musprac.htm>)
- Mérei F. & Binét Á. (1993): *Gyermeklélektan*. Gondolat, Budapest.
- Mihalkó V. (2007): Múzeumi felnőttoktatás határok nélkül – egy hollandiai workshop tanulságai. *Múzeumi Közlemények*, 2007 (1): 101–109.
- Mikics Á. (2006): „Munkácsy kontra webkontakt” – Internetes látogatófelmérés a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban. *Múzeumi Közlemények*, 2006 (2): 41–47.
- Miotto, E. (2002): Museums and Schools: The Case of the National Museum of Science and Technology ‘Leonardo da Vinci’ of Milan. In: Xanthoudaki, M. (ed.): *A place to Discover*. Fondazione museo nazionale della scienza e della tecnologia leonardo da vinci, Milano, pp. 43–50.
- Móczár L. (1962): *Állatok gyűjtése*. Gondolat, Budapest.
- Molnár P. & Kárpáti A. (2009): Az együttműködő tanulás támogatása az oktatási informatika eszközeivel: MapIt vitatérkép. *Új Pedagógiai Szemle*, 59 (2): sz. 48–60.
- Morris, J. (2002): The V&A’s British Galleries, London. *Museum Practice*, 20 (August): 18–23. (<http://www.museumsassociation.org/mp/1358&search=1.2> letöltés dátuma: 2009.03.31.)
- Morris, W. (1970): *News from Nowhere*. Routedledge and Keegan Paul Ltd., London.

- Mortensen, M. & Smart, K. (2007): Free-choice Worksheets Increase Students' Exposure to Curriculum during Museum Visits. *Journal of Research in Science Teaching*, 44 (9): 1389–1414.
- Nahalka I. (2003): *Túl a falakon*. Gondolat, Budapest.
- Neelands, J. (1994): *Dráma a tanulás szolgálatában*. Színházi füzetek VI. Magyar Drámapedagógiai Társaság, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest.
- Németh A. (1998): *A reformpedagógia múltja és jelene*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Németh A. (2009): *Múzeumpedagógia a felsőoktatásban*. – In: Vásárhelyi T. (szerk.): *Múzeum és iskola 2009*. SZNM–MOKK, Szentendre, 119–144.
- Nonaka, I. & Takeuchi, H. (1995): *The knowledge-creating company, How Japanese companies create the dynamics of Innovation*. Oxford University Press, New York.
- NSC (2000): *“How People Learn” framework*. National Academy of Science Committee.
- Orosz J. J. (1990): *Curators and culture: The museum movement of America, 1740–1870*. University of Alabama Press, Tuscaloosa.
- Paálné P. Gy. (2004): *Múzeumok majálisa 2004 – Látogatói felmérés. Múzeumi Közlemények*, 2004 (1): 86–92.
- Paálné P. Gy. (2005): *Felmérés az állandó kiállítások ingyenességéről. Múzeumi Közlemények*, 2005 (1): 45–62.
- Paavola, S. & Hakkarainen, K. (2005): The Knowledge Creation Metaphor – An Emergent Epistemological Approach to Learning. *Science & Education*, 14 (6): 535–557. (<http://www.helsinki.fi/science/networkedlearning/texts/knowledgecreationmetaphor.pdf>)
- Pais I. (1988): *Görög filozófia*. Szerzői kiadás, Budapest.
- Paksi A. & Kárpáti A. (2009): A Szemantikus Háló az oktatásban: a multimédia annotációs eszközök új nemzedéke. *Információs Társadalom*, 9 (2): 35–50.
- Palotainé Simon I. (2009): A múzeumpedagógia lehetőségei a nem szakrendszerű oktatás keretei között. In: Vásárhelyi T. (szerk.): *Múzeum és iskola 2009*, SZNM–MOKK, Szentendre, 163–170.
- Paris, S. G. & Turner, J. C. (1994): Situated motivation. In: Pintrich, P., Brown, D. & Weinstein, C. (eds.): *Student motivation, cognition, and learning: Essays in honour of Wilbert J. McKeachie*. Hillsdale, NJ: Erlbaum, pp. 213–237.
- Paris, S. G., Yambor, K. M. & Packard, B. W.-L. (1998): Hands-on Biology: A Museum-School-University Partnership for Enhancing Students' Interest and Learning in Science. *The Elementary School Journal*, 98 (3): 267–288.
- Pearce, S. (1994a): Objects as meaning, or narrating the past. In: Pearce, S. (ed.): *Interpreting Objects and Collections*. Routledge, London, pp. 19–29.
- Pearce, S. (1994b): Museum objects. In: Pearce, S. (ed.): *Interpreting Objects and Collections*. Routledge, London, pp. 9–11.
- Pearson, A. & Aloysius, C. (1994): *Museums and Children with Learning Difficulties: The Big Foot*. British Museum, London.

- Petersen, A. M., Marsh, D. D., Kisiel, J. & Melber, L. M. (2003): Investigation of Guided School Tours, Student Learning, and Science Reform Recommendations at a Museum of Natural History. *Journal of Research in Science Teaching*, 40 (2): 200–218.
- Petriné Feyér J. (2003): Az oktatás eszközei, tárgyi feltételei. In: Falus I. (szerk.): *Didaktika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 317.
- Pine II, B. J. (2002): Museums in the Experience Economy. – In: Vels Hein, A. (ed.): *The Future of Museums, the Museum of the Future*. Nederlandse Museumvereniging, Amsterdam, pp. 18–26.
- Podani J. (1997): *Bevezetés a többváltozós biológiai adatfeldtárás rejtjelmeibe*. Scientia Kiadó, Budapest.
- Proctor, N. & Tellis, C. (2007): The State of the Art in Museum Handhelds in 2003. *Computers & Education*, 53 (2): 286–299. (<http://www.archimuse.com/mw2003/papers/proctor/proctor.html/>)
- Puczkó L. & Rátz T. (2000): *Az attrakciótól az élményig. A látogatómenedzsment módszerei*. Geomédia Szakkönyvek, Budapest.
- Puczkó L. (2006): A látogatóbarát múzeumok elméleti megalapozása. Részlet a 2006. március 31-én lezárult kutatási jelentésből. *Múzeumi Közlemények különszám*.
- Puczkó L. (2008): A Magyar Múzeumok Kutatás turisztikai vonatkozásai. *Múzeumi Közlemények*, 2008 (2): 19–38.
- Puczkó L. (2009a): A szabad munkától a szabadságig – és vissza. *Magyar Fogyasztó*, 2009 (1): 24–26.
- Puczkó L. (2009b): (cím nélkül) (Magyar Múzeumok Kutatás 2007–2008.) *Múzeumi Közlemények*, 2009 (1): 1–108.
- Radnóti K. (2005): Az önálló ismeretszerzésre alapozott tanítás lehetősége a természettudományi nevelésben. *Iskolakultúra*, 2005 (10): 61–67. (<http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=2005-10-ta-radnoti-onallo>)
- Rayner, A. (1998): *Access in Mind*. Intellectual Access Trust, Edinburgh.
- Roberts, L. C. (1997): *From knowledge to narrative: Educators and the changing museum*. Smithsonian Institution Press, Washington D.C.
- Rodari, P. & Xanthoudaki, M. (2005): Introduction. *Journal of Science Communication*, 4 (4): 1–4.
- Rózsa L. & Papp L. (2009): A csoportmunka eredménye mint egyéni érdem, és egyéb megjegyzések a Köztisztviselői Publikációs Adattár használatáról. *Magyar Tudomány*, 2009 (1): 95–102.
- Ryder, M. (é. n.): *Constructivism*. University of Colorado, School of Education, Denver. (http://carbon.cudenver.edu/~mryder/itc_data/constructivism.html)
- S. Nagy K., Nagy K. & Vitányi I. (1977): Szociológiai vizsgálat a Magyar Nemzeti Galéria I. kísérleti kiállításán. *Múzeum és Közönség*, 1977 (3): 4–46.
- Scardamalia, M. & Bereiter, C. (1996): Schools as knowledge-building organizations. In: Keating, D. & Hertzman, C. (eds.): *Today's children, tomorrow's society: The developmental health and wealth of nations*. Guilford, New York.

- Schauble, L., Gleason, M., Lehrer, R., Bartlett, K., Petrosino, A., Allen, A., Clinton, K., Ho, E., Jones, M., Lee, Y-S., Phillips, J-A., Siegler, J. & Street, J. (2002): Supporting science learning in museums. In: Leinhardt, G., Crowley, K. & Knutson, K. (eds.): *Learning conversations in museums*. NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Schilling Á. (2007): *Egy szabadulóművész feljegyzései*. Krétakör, Budapest.
- Schuster, M. (2004): *Museumpsychologie*. Rohwolt Verlag, Berlin.
- Schuster, M. (2006): Lernen im Museum. In: Schuster, Martin und Ameln-Haffke, Hildegard, (herausg.): *Museumpsychologie*. Hofgrete Verlag, Göttingen, 83–102.
- Simándi Sz. & Juhász E. (2008): Kutatás közben. *Educatio*, 2008 (2): 301–318.
- Sinkó I. & Vásárhelyi T. (2003): *Múzeum az iskolatáskában*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Sinkó I. (2006): Iskola a múzeumban. *Műértő*, 9(1): 8.
- Soós Á. (1958): Felhasználható-e a múzeumok rovaranyaga ökológiai vizsgálatokra? *Állattani Közlemények*, XLVI. (3–4): 277–285.
- Sørensen, C. & Kakihara, M. (2002): *Knowledge Discourses and Interaction*. Technology Proceedings of the 35th Hawaii International Conference on System Sciences – 2002.
- Spalding, J. (2002): *The Poetic Museum. Reviving Historic Collections*. Prestel, Munich-London-New York.
- Szalay I. (1902): A Magyar Nemzeti Múzeum alapítása és fejlődése a mai napig. In: *A Magyar Nemzeti Múzeum Tisztoiselői: A Magyar Nemzeti Múzeum múltja és jelene alapításának századik évfordulója alkalmából*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest.
- Szebenyi P. (1970): *Feladatok, módszerek, eszközök*. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Takahashi, J., Takayuki, K. & Jung-Kook, H. (2007): *Global Digital Museum: Multimedia Information - Access and Creation on the Internet*. (<http://portal.acm.org/citation.cfm?id=276703&dl=GUIDE&coll=GUIDE&CFID=56463094&CFTOKEN=91142728>)
- Tasnádi Kubacska A. (1935): A Nemzeti Múzeum új őslénytani kiállítása. *Természettudományi Közöny*, 67 (7–8): 163–167.
- Taylor, F. H. (1948): *Taste of Angels: A History of Art Collecting from Rameses to Napoleon*. Little, Brown & Co, Boston.
- Teachers' resource pack for the British Galleries, Victoria & Albert Museum (http://www.vam.ac.uk/vastatic/microsites/bg_teachers_packs/ 2009.03.31.)
- Toffler, A. (1990): *Powershift: Knowledge, Wealth and Violence at the Edge of the 21st Century*. Bantam Books, London.
- Toffler, A. (2002): *A harmadik hullám*. Typotex Kiadó, Budapest.
- Tóthné Timár-Geng Cs. & Vásárhelyi T.: Múzeum és iskola együttműködése – a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület példáján. In: Bereczki Ibolya & Sággy Ilo-na (szerk.): *Iskolák és múzeumok partnersége*. SZNM–MOKK, Szentendre, 17–21.
- Török P. (szerk.) (2006a): Iskola és múzeum, múzeum és iskola. Módszertani példatár. *Múzeumok Mindenkinek*. VII. Oktatási és Kulturális Minisztérium, Budapest, 186.

- Török P. (2006b): Hogyan tovább, Múzeumok Mindenkinek Program? *Múzeumi Közlemények*, 2006(2): 6–14.
- Török P. (szerk.) (2003): *Múzeumok Mindenkinek II. Módszertani ajánlások*. NKÖM, Budapest.
- Tran, L. (2007): Teaching science in museums: The pedagogy and goals of museum educators. *Science Education*, 91 (2): 278–297.
- Tran, L. U. & King, H. (2007): The professionalization of museum educators: The case in science museums. *Museum Management and Curatorship*, 22(2): 129–147.
- Tran, L. U. & King, H. (in press): Shared professional knowledge: Implications for emerging leaders. *Journal of Museum Education*.
- Turney, J. (ed.) (2006): *Engaging Science: Thoughts, deeds, analysis and action*. (www.wellcome.ac.uk/assets/wtx033010.pdf letöltés dátuma: 2009.10.15.)
- UNESCO (2005): *Towards knowledge societies*. United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization, Paris.
- Varga A. (2004): *A környezeti nevelés pedagógiai, pszichológiai alapjai*. PhD-disszertáció. ELTE BTK Neveléstudományi Doktori Iskola. (http://www.okoiskola.hu/hirlevel/news_upload/publikaciok_2edb.vargaattiladissz.zip letöltés dátuma: 2009.09.23.)
- Varga Cs. & Csörgő Z. (szerk.) (2002): *A tudás társadalma. II. kötet*. Stratégiakutató Intézet, Budapest.
- Varga Zs. (1945): *A debreceni kollégium története*. Tiszántúli Református Egyházkerület, Debrecen.
- Varjassy P., Szikossy I. & Pap I. (2007): Az egyik legkorábban elvégzett császármetés hazánkban – sectio caesarea Vácott, 1794-ben. *Orvosi Hetilap*, 148 (44): 2101–2105.
- Vásárhelyi T. (1983): Egy elfelejtett kártevő, az Aradus cinnamomeus Panzer (Heteroptera: Aradidae) életmódja Magyarországon. *Állattani Közlemények*, 70: 91–97.
- Vásárhelyi T. (1993a): A múzeumpedagógia lehetőségei a Magyar Természettudományi Múzeumban. *Új Pedagógiai Szemle*, 43 (10): 71–77.
- Vásárhelyi T. (1993b): Természettudományi Múzeum és a környezeti nevelés. *Iskolakultúra*, 3 (21–22): 35–38.
- Vásárhelyi T. (szerk.) (1995): *Környezeti nevelés a múzeumban. Az 1994 őszen tartott foglalkozássorozat anyaga*. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest.
- Vásárhelyi T. (2003): A jól megtervezett múzeumlátogatás. In: Török P. (szerk.): *Múzeumok Mindenkinek Program II. Módszertani ajánlások*. NKÖM, Budapest, pp. 22–29.
- Vásárhelyi T. (2006): Gondolatok a közművelődési munka értékeléséről. Konferenciabeszámoló. *Múzeumi Közlemények*, 2006 (2): 53–58.
- Vásárhelyi T. (2007a): *Múzeumi gyűjtemények és kiállítások állati kártevői és az ellenük való védekezés*. Állományvédelmi füzetek IV, Oktatási és Kulturális Minisztérium, Budapest.

- Vásárhelyi T. (2007b): Three decades of zoological survey in the national parks of Hungary. *Acta Zoologica Hungarica*, 53 (4): 397–410.
- Vásárhelyi T. (2009a): *A nyitott múzeum*. Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Szentendre.
- Vásárhelyi T. (2009b): Környezeti nevelés amerikai múzeumokban. In: Vásárhelyi T.: *A nyitott múzeum*. SZNM–MOKK, Szentendre, pp. 64–68.
- Vásárhelyi T. (2009c): Látogatókra és közönségre nyitottan: felmérés, ellenőrzés, értékelés. In: *A nyitott múzeum*. SZNM–MOKK, Szentendre, 155–170.
- Vásárhelyi T. (2009d): Gondolatok az élő lények múzeumi gyűjtéséről, kutatásáról, bemutatásáról. In: Foghtúy K. & Szepesházyné Kurimay Á. (szerk.): *Múzeum-pedagógiai Tanulmányok III*. Gondolat, Budapest, 151–161.
- Vásárhelyi T. (szerk.) (2009e): *Múzeum és iskola 2009*. Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Szentendre.
- Vásárhelyi T. (2009f): A múzeumok és a közoktatás kapcsolata. In: Bereczky I. és Ságghi I. (szerk.): *Élmény és tudás. Múzeumi szakemberek a közoktatás szolgálatában*. SZNM–MOKK, Szentendre, 104–109.
- Vásárhelyi T. (2010a): Az iskolák és múzeumok kapcsolatáról. In: Bereczky I. & Ságghi I. (szerk.): *Iskolák és múzeumok partnersége*. SZNM–MOKK, Szentendre, 12–17.
- Vásárhelyi T. & Sinkó I. (2004): Néhány ötlet pedagógusoknak. In: Vásárhelyi T. & Sinkó I.: *Múzeum az iskolatáskában*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 85–123.
- Vásárhelyi T. & Sinkó I. (2004): *Múzeum az iskolatáskában*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 148.
- Vásárhelyi T. & Vásárhelyi K. (2007): *Kerüljünk közelebb! A bálna*. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest.
- Vásárhelyi T. & Vásárhelyi K. (2008): *Kerüljünk közelebb! A bárka*. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest.
- Vásárhelyi T. & Vásárhelyi K. (2009): Új műfaj a múzeumpedagógiában: családi felfedezőfüzet. *Új Pedagógiai Szemle*, 59 (5–6): 191–198.
- Vásárhelyi T. & Victor A. (2003): *Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia*. Magyar Környezeti nevelési Egyesület, Budapest.
- Vygotsky, L. S. (1978): *Mind in Society: The development of higher psychological processes*. Cambridge MA: Harvard University Press.
- Voris, H. H., Sedzielarz, M. & Blackmon, C. P. (1986): *Teach the Mind, Touch the Spirit. A Guide to Focused Field Trips*. Department of Education, Field Museum of Natural History, Chicago.
- Wartofsky, M. (1979): *Models: Representation and Scientific Understanding*. D. Reidel, Dordrecht.
- Weber T. (2002): A múzeumok és iskolák közötti kapcsolat áttekintése. In: Xanthoudaki, M. (ed.) (2002): *A place to discover*. fondazione museo nazionale della scienza e della tecnologia leonardo da vinci, Milano, 77. (magyarul is: www.museoscienza.org/smec)

- Weisen, M. (2008): Learning curve. *Museum Practice*, 42 (Summer): 42–45.
- Werquin, P. (2008): Recognition of non-formal and informal learning in OECD countries: A very good idea in jeopardy? *Lifelong Learning in Europe*, 3: 142–149.
- Wilson, B. (2004): Child Art After Modernism: Visual Culture and New Narratives. In: Eisner, E. W. & Day, M. D. (eds.): *Handbook of research and policy in art education*. Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, NJ., pp. 299–328.
- Woodruff, A., Szymanski, M. H., Aoki, P. M. & Hurst, A. (2001): *The Conversational Role of Electronic Guide Books*. Proceedings of the International Conference on Ubiquitous Computing, Atlanta, GA, September 2001, 187–208. Springer-Verlag, Berlin.
- Xanthoudaki, M. (ed.) (2002): A place to discover. – fondazione museo nazionale della scienza e della tecnologia leonardo da vinci, Milano, 77. (magyarul is: www.museoscienza.org/smec, 2009. június 7.)
- Ziman, J. (2000): *Real Science. What it is and what it means?* Cambridge University Press, Cambridge.